

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 26/20879-1
Saksbehandler Kjell Bue

Utvalg	Møtedato
Administrasjonsutvalget	10.02.2026
Fylkesutvalget	10.02.2026
Fylkestinget	24.02.2026

Endring i budsjett 2026

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkestinget vedtar en netto økning i driftsbudsjettet for 2026 på 43,46 mill. kroner som beskrevet i kapittel *forslag til endring av driftsbudsjett* med tilhørende disponering og opprettelse av et nytt disposisjonsfond til kollektivtransport.
2. Fylkeskommunedirektøren får fullmakt til å gjennomføre budsjettendringene for 2026, slik at forskriftsskjemaene etter § 5-4 første og andre ledd og § 5-5 første og andre ledd er oppdatert.

Sammendrag

Fylkeskommunedirektøren foreslår endringer i driftsbudsjett og avsetning til fond for budsjettåret 2026.

I Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2026 ble det vedtatt flere endringer som påvirker fylkeskommunenes økonomiske rammer. For Agder innebærer vedtaket en økning i de frie inntektene på totalt 94,9 mill. kroner. Av dette er 59,5 mill. kroner ikke tatt inn i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026. En stor del av økningen begrunnes i hovedsak med kostnadsveksten innenfor kollektivtransport. De resterende 34,5 mill. kronene knytter seg til øremerkede tilskudd innen utdanning og folkehelse som nå avvikles og overføres som frie inntekter, med mål om å redusere statlig styringspress på fylkeskommunene. Disse midlene er allerede innarbeidet i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026.

Det foreslås med dette å øke frie inntekter med 94,9. Av de 59,5 mill. kronene som ikke er innarbeidet i budsjettet foreslås det å øke tilskuddet til Agder kollektivtrafikk AS med 16 mill. kroner. Det foreslås videre å etablere et nytt disposisjonsfond til kollektivtransport og avsette 41,5 mill. kroner til dette, mens de resterende 2 mill. kroner avsettes til bufferfond fylkesting.

For midlene som allerede er innarbeidet i budsjettene til områdene Utdanning og Næring, plan og kultur, foreslås det å redusere inntektsbudsjettet med de 34,5 mill. kronene, mens kostnadsbudsjettet foreslås videreført uforandret.

De foreslåtte endringene vil øke netto driftsresultat med 43,5 mill. kroner fra 102,3 mill. kroner (1,3 prosent) til 145,8 mill. kroner (1,9 prosent).

Saksopplysninger

I det videre beskrives forslag til endringer i driftsbudsjettet og avsetning til fond.

I Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2026 ble det vedtatt flere endringer som påvirker fylkeskommunenes økonomiske rammer. For Agder innebærer vedtaket en økning i de frie inntektene på totalt 94,9 mill. kroner. Av dette er 59,5 mill. kroner ikke tatt inn i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026. Denne delen av økningen begrunnes i hovedsak med kostnadsveksten innenfor kollektivtransport.

De resterende 34,5 mill. kronene knytter seg til øremerkede tilskudd innen utdanning og folkehelse som nå avvikles og overføres som frie inntekter, med mål om å redusere statlig styringspress på fylkeskommunene. Disse midlene er allerede innarbeidet i handlings- og økonomiplanen og budsjettet for 2026.

Forslag til endringer i driftsbudsjett

Felles inntekter og utgifter

Det foreslås å øke rammetilskuddet med 99,2 mill. kroner og redusere anslag skatt og inntektsutjevning med 4,3 mill. kroner.

Næring, plan og kultur

Det er budsjettert med at kostnadene er lik inntektene på de to øremerkede tilskuddene til ABC kampanje god psykisk helse og folkehelseprogrammet. Når inntektene nå kommer i rammen foreslås det å redusere inntektsbudsjettet med 5,9 mill. kroner, mens kostnadsbudsjettet foreslås videreført uforandret.

Samferdsel

Det vises til fylkestingssak ref. 26/20763 om *Økonomisk situasjon for kollektivtransporten og forslag om endret økonomisk ramme* og disponering av det økte rammetilskuddet på 57,5 mill. kroner.

Det foreslås å øke tilskuddet til Agder kollektivtrafikk (AKT) med totalt 16 mill. kroner. Av dette gjelder 10 mill. kroner økt produksjon i kristiansandsregionen som følge av sterk passasjervekst og stort kapasitetspress, og 6 mill. kroner økte kostnader til skoleskyss med drosje. Passasjertallet økte med 9 prosent i 2025, og det er behov for mer kapasitet for å unngå fulle busser og for å nå målene i byvekstavtalen. Kostnadene for skoleskyss viser seg å øke med rundt 13 mill. kroner i skoleåret 2025/2026, betydelig mer enn tidligere anslått. AKT jobber med tiltak for å redusere kostnadsveksten, men det gjenstår et udekket behov på 6 mill. kroner.

Det forventes også vesentlig kostnadsøkning fra og med 2028, i forbindelse med ny kontrakt i kristiansandsregionen. Det foreslår derfor en opptrappingsplan fram mot 2028 gjennom å opprettes et eget disposisjonsfond for kollektivtransport, tilsvarende de resterende 41,5 mill. kronene av rammeøkningen begrunnet med kostnadsveksten innenfor kollektivtransporten. Dette vil bygge buffer mot framtidige kostnadsøkninger.

Utdanning

Det er budsjettert med at kostnadene er lik inntektene på de to øremerkede tilskuddene tilskudd fullføring og veiledning nyutdannede lærere. Når inntektene nå kommer i rammen foreslås det å redusere inntektsbudsjettet med 29,5 mill. kroner, mens kostnadsbudsjettet foreslås videreført uforandret.

Endring pr. tjenesteområde	Beløp (1 000 kr)
Felles inntekter og utgifter	
• Økt rammetilskudd	- 99 194
– Økt ramme 1 mrd. kroner fordelt per innbygger	- 57 514
– Omfordeling fra hovednøkkel til ferje- og veinøkkel	2 888
– Styrking rassikring	- 1 426
– Gjeninnføre gratis ferjer	- 5 094
– Anslag kompensert ramme per innbygger pga. skatteendringer	- 2 588
– Estimat: Utdanning: Tiltak fullføring og veiledn. nyutd. lærere	- 29 543
– Estimat: ABC kampanje god psykisk helse	- 1 160
– Estimat: Program folkehelsearbeid	- 4 757
• Redusert anslag skatt og inntektsutjevning	+ 4 268
Næring plan og kultur	
• Reduksjon i øremerkede midler til ABC kampanje god psykisk helse og program folkehelse	+ 5 917
Samferdsel	
• AKT: Økt produktivitet i Kristiansandsregionen	+ 10 000
• AKT: Økte kostnader til skoleskyss	+6 000
Utdanning	
• Redusert øremerket tilskudd fullføring og veiledning nyutdannede lærere	+ 29 543
Økning i netto driftsresultat	- 43 466
Disponering	+ 43 466
• Avsetning til disposisjonsfond kollektiv	+ 41 500
• Avsetning til disposisjonsfond bufferfond fylkesting+	+ 1 966

Disponering

Det foreslås å avsette 41,5 mill. kroner til et disposisjonsfond til kollektivtransport, for å bidra til nødvendig oppjustering av fylkeskommunens bevilgning framover. De resterende 2 mill. kronene foreslås avsatt til bufferfond fylkesting.

De foreslåtte endringene vil øke netto driftsresultat med 43,5 mill. kroner fra 102,3 mill. kroner (1,3 prosent) til 145,8 mill. kroner (1,9 prosent).

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren foreslår at endringene i driftsbudsjettet og overføringer til fond vedtas som foreslått.

Kristiansand, 28.01.2026

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Lise Solgaard
Fylkesdirektør økonomi og styring